

VAD ÄR AVBETALNING?

Det blir allt vanligare att köpa en vara och betala den senare. Här förklarar vi vad avbetalning och kredit är, med hjälp av vår nya knattereporter Lola.

TEXT **TERRI HERRERA** ILLUSTRATIONER **REBECCA ELFAST**

1 EFTERSOM DET SNART är sportlov har Lolas familj pratat om att hon ska få åka själv till mormor. Kul! Till resan har hon nääästan blivit lovad att köpa nya hörlurar, för de gamla glappar. Fast när Lolas pappa söker på nätet inser han att de hörlurar som Lola önskar sig är mycket dyrare än de tänkt. "Nej, det här går inte. De gamla får duga", säger han. Då får Lola syn på något: "Det står ju **KÖP NU, BETALA SEN!**" här. Det kan vi väl göra?", frågar hon. Men pappa skakar på huvudet.

2 "DET ÄR FAKTISKT ALLT vanligare att folk köper på *avbetalning* eller *kredit*. Det betyder att man betalar för något efteråt i stället för på en gång. Att det blivit så vanligt är bland annat för att allt fler handlar på nätet och där får man ofta frågan hur man vill betala: nu eller senare", säger pappa.

3 "NÄR MAN HANDLAR PÅ avbetalning eller kredit så handlar du alltså för pengar du inte har än. Ibland lovar man att betala inom en viss tid – en månad – och ibland delar man upp köpet på flera mindre summor under längre tid. Man kan också ta smålån snabbt via sms – fast bara om man är över 18 år. Allt det här kan ju låta bra och smart, men det är egentligen samma sak som att ta ett banklån och det blir ofta dyrare."

4 "OM DU GLÖMMER ATT BETALA I TID så får du ofta betala både *förseningsavgifter* och *ränta*. Och vid avbetalning där du delar upp lånet så betalar du vanligen ränta och andra avgifter som gör att det blir mycket dyrare i slutändan. Titta här, dina drömhörlurar för 2 000 kronor skulle kosta mer än 3 600 kronor totalt om vi betalade lite i taget i två år. Och då kanske det är dags att köpa nya... Det känns inte smart alls, när man tänker efter."

5 "JAG FATTAR, MAN SKA handla med pengar man redan har", säger Lola. "Men vet du vad som är bra? Medan vi har pratat har jag hunnit hitta lite billigare lurar som vi har råd med i dag. Det är inte de lyxigaste, men de ska vara superbra! Så nu är det löst", säger pappa med ett stort leende.

"HANDLA PÅ ... VADDÅ?"

FÖRR I TIDEN VAR DET VANLIGT ATT FOLK "HANDLADE PÅ KRITA", det vill säga att ägaren till affären eller restaurangen skrev upp vad man var skyldig. Sedan fick man betala när lönen kom. Uttrycket, som används än i dag, kommer från 1600- och 1700-talet. Då brukade krogägaren skriva med en krita på en svart tavla vad gästerna ätit och druckit för. Om man inte hade råd att betala tog man det på krita – summan stod kvar uppskriven på tavlan tills man hade betalat.